

JAZZEN PÅ VISINGSÖ

Tre veckor i juli sätter jazzen prägel på Visingsö. Så har det sett ut under de senaste 40 åren då de välbesökta jazzkurserna har genomförts. I centrum står ensemblespelet och bakom projektet står Björn Sjödin som ser fram emot sommarens kurs. Samtidigt lämnar han snart över stafettpippen till pianisten Emil Ingmar.

TEXT: OLLE HERNEGREN

Dags för dagens höjdpunkt: kvällens konsert! Från vänster Vidar Hanssen, Francisco de Lacerda, Zoltan Bak, Leif Sandström, Åsa Lindh och Annicka Pärsson. Dolda – som vanligt – är gitarristen Åke Helgesson och den basspelande artikelförfattaren.

FOTO: JENNY ÖHMAN

JAZZEN PÅ VISINGSÖ

”**V**ad får musicerande män och kvinnor i alla åldrar att en vecka om året säga ajöss till världen och sjunka in i ett ansvarslöst tillstånd med bara jazz i huvudet? Varför hör man ’säg det inte till frugan, men det här är bästa veckan på året?’ Är det Björn Sjäodins fel? Vad händer egentligen på Visingsö?”

Så löd ingressen när OJ 2010 rapporterade från jazzkurserna på Visingsö, som då firade sin trettionde sommar i jazzens tecken. Uppsalamusikern och entreprenören Björn Sjäodin startade verksamheten 1981, och han leder den fortfarande.

I fyrtio år har nu fritidsmusikanter kommit till Visingsö för att ägna en intensiv vecka åt jazz och blues. Några kommer en enstaka gång, många kommer tillbaka år efter år. Här möter man vänner som man lärt känna här, och som man kanske bara träffar under denna vecka.

Tre veckor i juli sätter jazzen sin prägel på delar av Visingsö. Första veckan erbjuds kurser i bluesgitarr, tidig jazz och jazzsång, samt, relativt nytt och något otippat: dragspel.

– Det är en kurs för den som har goda kunskaper i dragspel och som nu vill lära sig att hänga med i jazzsnacket och spela musik utan att det låter treklangsmässigt, förklarar Björn.

De övriga två veckorna är vigda åt ensemblespel. En ensemble består av sju–åtta mer eller mindre jazzkunniga musikanter med en lärare som förmedlar både teori och praktik. Det övas på jazz i olika genrer och på kvällarna spelar man för varandra på puben Loftet.

Kurserna hölls i många år enbart under sommaren, men 2012 började man tänka på produktutveckling. Kanske man skulle satsa på att locka kursdeltagare under vintern?

– Lokalerna stod ju tomma och vi visste att det fanns ett intresse – några kunde till och med tänka sig att gå på kurs mer än en gång om året, konstaterar Björn.

En fördel med vintertid, resonerade man, är att det är lättare att undvika intressekonflikter i familjen. Sommaren är för många fylld av planering, resor och besök, medan första veckan i januari innehåller trettonhelgen och många har några dagar ledigt.

Sagt och gjort. Första vinterkursen hölls

FOTO: JENNY ÖHMAN

FOTO: FRANCISCO DE LACERDA

2014 med tre ensembleklasser och en sångargrupp. Det blev snart fullt, och sedan 2015 har det varit fyra ensembler plus sångare.

1981 hette kursledarna Ambjörn Hugardt, John Högman, Claes-Göran Skoglund och Ulf Johansson Werre, Tre av dem jobbar fortfarande på skolan.

– Och nu finns även deras söner John Hugardt, Hampus Högman Adami, Mikael Skoglund, och Oscar Johansson Werre som lärare på kurserna, berättar Björn, inte utan stolthet i rösten. Alla var med på Visingsö som barn och har tillbringat en god del av sin barndom där.

En av lärarna är alltså John Högman, som

sedan starten 1981 inte missat en enda vecka på Visingsö, och som årligen tillbringar en vintervecka och tre sommarveckor här. Fortfarande tycker han att det är en stor glädje i att driva sina grupper och få alla att trivas och spela lite bättre:

– De flesta får med sig något hem som de kan jobba vidare med.

John betonar den speciella stämning som råder på Visingsökurserna, och som bygger på en hälsosam prestigelöshet.

– Det handlar inte om att vars störst, värst och bäst utan bara att ha kul med musik tillsammans. Det försöker vi som lärare att visa när vi jamar på kvällarna: vi kan göra show av det, vi kan spexa och vi är allmänt avspända.

”Vad får musicerande män och kvinnor i alla åldrar att en vecka om året säga ajöss till världen och sjunka in i ett ansvarslöst tillstånd med bara jazz i huvudet?”

Föregående sida, uppe: Groovemaskinisterna med Åke Helgesson i förgrunden gör sitt jobb i *There Is No Greater Love*.
Föregående sida, nere: Det ska vara roligt! Kursledare Thomas Driving och sångerskan Monica Söderberg trivs på scenen.
Denna sida: John Högman ger goda råd för Åke Helgessons kompspel.

FOTO: FRANCISCO DE LACERDA

Det är inte stor konst men det är roligt, och det vill vi förmedla till kursdeltagarna.

Sommarkurserna var fullbokade 2019, liksom vinterkursen 2020. Varför går det så bra? Björn Sjödin tror mycket på mun-till-mun-metoden.

– Många som har varit här rekommenderar kurserna för likasinnade, och den som söker efter jazzkurser på nätet hittar oss där. Och framför allt: återfälleleverna! På årets vinterkurs har alla utom fyra deltagit i någon kurs på Visingsö tidigare.

Björn har hållit i trådarna kring jazzen på Visingsö under alla fyrtio år, och han har under några år funderat på när och till vem han

ska överlämna ansvaret för att jazzen inte ska tystna på Visingsö. Nu har han bestämt sig.

– Emil Ingmar är aktiv i Uppsalas musikliv och jag känner honom sedan länge, förklarar Björn. Han kommer att göra ett mycket bra jobb med kurserna på Visingsö!

– Jag känner respekt inför uppgiften, säger Emil när vi når honom på telefon.

Han är mycket medveten om att detta inte är ett jobb man får slängt i knäet. Mycket sitter i väggarna, och skrivna processbeskrivningar lyser med sin frånvaro.

– Under den kommande sommaren ska jag finnas på plats för att börja min inskolning! En vecka ska jag dessutom tjänstgöra som pianoackompanjatör för sångarna. (Pianot är

Emils huvudinstrument, och han har med sin grupp nyligen släppt albumet *Karlavagnen*).

– Jag ser fram mot att få en känsla för den underbara kulturen med högt i tak och ständig uppmuntran som har byggts upp under 40 år. Dom måste ju göra nånting rätt eftersom folk kommer tillbaka år efter år!

Att behålla den atmosfären är den viktigaste uppgiften som Emil ser framför sig.

– Sen är det också nödvändigt att se till att nya generationer får upp ögonen för jazz på Visingsö. ■

Fotnot: Vid denna tidnings pressläggning var planerna fortfarande att genomföra jazzkurserna i juli.